

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 569/2022

07.06.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног, адвоката Вићентија Даријевића, Марине Миленковић и Жељане Станић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 51/21 од 18.11.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 84/22 од 08.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 07.06.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 51/21 од 18.11.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 84/22 од 08.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 51/21 од 18.11.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју се урачунава време проведено у притвору од 17.04.2021. године до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција. На основу члана 78. у вези члана 89а КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећенима ББ и ВВ – забрана приближавања оштећенима на удаљености од 100 м приступа у простор око места њиховог становања и забрана комуникације са оштећенима. На основу члана 89а став 2. КЗ изречена мера је одређена у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања мере као и да суд изречену меру може укинути пре истека времена за које је одређена уколико престану разлози због којих је иста изречена. На основу члана 264. став 1. ЗКП, у вези члана 261. став 2. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 5.000,00 динара, на рачун Вишег суда у Зрењанину у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док ће о трошковима пуномоћника

оштећених суд одлучити посебним решењем по правноснажности пресуде. Оштећени ББ и ВВ су на основу члана 258. став 4. ЗКП, упућени су на парницу, ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 84/22 од 08.03.2022. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљеног АА, првостепена пресуда је преиначена у делу одлуке о правној квалификацији кривичног дела и кривичној санкцији, тако што је другостепени суд радње окривљеног за које је првостепеном пресудом оглашен кривим правно квалификовао као кривично дело разбојништво у саизвршилаштву у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ и окривљеног осудио на казну затвора у трајању од две године и шест месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 17.04.2021. године до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, док су жалбе бранилаца окривљеног у преосталом делу као и жалба Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА, адвокати Вићентије Даријевић, Марина Миленковић и Жељана Станић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости те је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводе да у чињеничном опису радње извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде недостаје постојање намере код окривљеног за прибављање противправне имовинске користи, што је битан елемент кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим и правноснажно осуђен. У вези са тим браниоци у захтеву истичу да је критичном приликом од стране окривљеног у кући оштећених пронађена одређена свота новца што се и констатује у изреци првостепене пресуде наводима: „... да се њихова уштеђевина налази на спрату куће, који новац је у износу од пар хиљада евра окривљени пронашао, али га није одузео, те је оштећенима рекао да њих тај новац не занима“, из којих навода, према ставу одбране, произлази да окривљени радње принуде није предузимао у циљу прибављања противправне имовинске користи, јер би у супротном, новац који је пронашао у износу од пар хиљада евра и одузео, тако да у радњама окривљеног нису остварени елементи бића кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ, већ би се евентуално радило о кривичном делу принуде из члана 135. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ чини онај ко употребом силе против неког лица или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из чињеничног описа кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде, произлази да је окривљени АА у време и на месту означеним у изреци пресуде у стању урачунљивости, свестан свога дел и хтео његово извршење и свестан да је његово дело забрањено, заједно са НН лицем по претходном договору покушао да употребом силе и претњом да ће непосредно напасти на живот оштећених ББ и ВВ, одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем прибави себи противправну имовинску корист, а вредност одузетих ствари би прелазила 1.500.000,00 динара, на начин описан у изреци пресуде, али како новац у износу од 1.000.000 евра чему одговара динарска противвредност од 117.217.800,00 динара, који су окривљени и НН лице све време тражили од оштећених, није одузет, већ су окривљени и НН лице напустили лице места, након што је оштећеној ВВ позлило, тако да кривично дело чије су извршење окривљени и НН лице са умишљајем започели није довршено, односно исто је остало у покушају. Стога су, по оцени овога суда, у изреци пресуде означене све чињенице и околности које представљају законска обележја кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ, за које је окривљени АА оптужен и правноснажно оглашен кривим и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости, умишљаја, свести о забрањености дела и постојања намере код окривљеног да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист.

По оцени овога суда, стоји чињеница на коју се указује захтевом бранилаца окривљеног да је у чињеничном опису дела у изреци пресуде наведено да окривљени није одузео новац од пар хиљада евра који је пронашао у кући оштећених рекавши им да их тај новац не занима, која чињеница по оцени овога суда, а насупротив наводима захтева, не указује да окривљени није поступао са намером да одузимањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист. Ово стога, јер су према чињеничном опису дела у изреци правноснажне пресуде окривљени и НН лице уз употребу силе и претњом да ће непосредно напасти на живот више пута тражили од оштећених да им дају новац у износу од 1.000.000 евра, из којих навода произлази да је у конкретном случају као субјективно обележје дела остварена намера код окривљеног да присвајањем туђе покретне ствари у износу од 1.000.000 евра прибави себи противправну имовинску корист.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Следствено изнетом оцењени су као неосновани наводи захтева бранилаца да би се у радњама окривљеног стекла законска обележја кривичног дела принуда из члана 135. КЗ.

Наиме, кривично дело разбојништво је сложено кривично дело састављено од кривичног дела принуде и кривичног дела крађе, тј. то је крађа која се врши употребом принуде. Кривично дело принуда је опште кривично дело против слободе одлучивања и оно постоји само ако његовим извршењем није остварено биће неког другог кривичног дела. Сва остала дела, која се врше употребом силе или претње, као што је то у питању код кривичног дела разбојништва, представљају посебне облике принуде и у таквим случајевима, по принципу специјалитета, постоји само посебно кривично дело.

Имајући у виду да је окривљени радње принуде предузео у циљу одузимања туђе покретне ствари, са намером да њеним присвајањем прибави себи противправну имовинску корист, Врховни касациони суд налази да се у радњама окривљеног описаним у изреци правноснажне пресуде стичу законска обележја кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. и члана 33. КЗ, а не кривичног дела принуда из члана 135. КЗ, због чега су наводи захтева браниоца окривљеног да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, примењен закон који се није могао применити и да је тиме правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић